

Predikan 3 februari 2019 Kyndelmässodagen

Joh 1:14-18

Och Ordet blev människa och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den ende sonen får av sin fader, och han var fylld av nåd och sanning. Johannes vittnar om honom och ropar: "Det var om honom jag sade: Han som kommer efter mig går före mig, ty han fanns före mig."

Av hans fullhet har vi alla fått del, med nåd och åter nåd. Ty lagen gavs genom Mose, men nåden och sanningen har kommit genom Jesus Kristus. Ingen har någonsin sett Gud. Den ende sonen, själv gud och alltid nära Fadern, han har förklarat honom för oss.

Ingen har någonsin sett Gud. Den ende sonen, själv gud och alltid nära Fadern, han har förklarat honom för oss.

I dessa avslutande ord från Johannesevangeliet första kapitel summeras Guds storhet och Guds närhet.

Ingen har någonsin sett Gud är ju en spännande utgångspunkt för tro och tillit. Jag googlade på orden *Jag har sett Gud*, för jag har en känsla av att det finns många människor genom tiderna som inte riktigt har nöjt sig med att ingen någonsin har sett Gud. Jag fick 5 460 000 träffar när jag gjorde det i torsdags och igår fick jag 7 640 000 träffar. Tänk att på bara något dygn så har ytterligare drygt två miljoner människor sett Gud. Det här är allvarligt, även om inte google är den bästa sanningssägaren. Det allvarliga är att vi har så svårt att nöja oss med orden: *Ingen har någonsin sett Gud. Den ende sonen, själv gud och alltid nära Fadern, han har förklarat honom för oss.*

Detta med att påstå att någon har sett Gud har krupit in i min egen familj. 1946 gav min farfar Manne Zettergren ut en liten bok på 100 sidor med titeln *Jag har sett Gud*. Jag har inte kvar boken, jag har inte ens läst den, för den skrämmer mig lite. Det var faktiskt så att när min storebror Göran installerades som Missionsföreståndare i dåvarande

Svenska Missionskyrkan så fick han, vid minnesstunden efter installationen, eller vad det heter... vid samlingen efter gudstjänsten fick han, i samband med ett litet tal jag höll, bland några andra böcker mitt exemplar av farfars bok, *Jag har sett Gud*. Jag trodde han skulle ha mer nytta av den och större mod än jag att lösa den. Det var dessutom så att mitt exemplar av boken var osprättat.

Så ängslig var jag för farfars tro och kanske framförallt bokens titel, att jag inte ens hade sprättat upp sidorna. Det kan mycket väl vara en bra bok men som sagt något hindrade mig. Det som kanske hindrade mig var att jag tycker att det är ganska bra om det är så att alla människor kan vara överens om att vi inte har sett Gud.

Vi kan ha upplevt Gud, vi kan ha anat Gud, vi kan ha sett tecken, händelser, blommor, barn, hav och så vidare som väcker tro på Gud... men vi har inte sett Gud.

Förutom alla våra frikostiga beskrivningar av hur Gud syntes och syns genom så mycket av det vi ser och erfar, får vi vara nöjda med att läsa alla berättelser om Jesus, *den ende sonen, själv gud*, och vi får tolka dessa, söka förstå dom, lyfta på hatten och gå vidare då vi inte förstår... men vi får luta oss mot att Gud har blivit förklarad och tydliggjord i dessa berättelser om Jesus Kristus.

Detta ger för de av oss som nu och då har svårt med Jesus-tron, som kan bli lätt banaliserande, det ger oss en nästintill nödvändig ingång och förståelse av värdet i evangeliernas berättelser... *han har förklarat honom för oss.*

Ja det står honom, som om Gud vore en man, vi vet ju att Gud är både manligt och kvinnligt. För det är som män och kvinnor och allt däremellan vi är Guds avbild. Gud skapade människan till sin avbild. Men, i den tid då Jesus hade att förklara Gud fanns det ingen jordmån för att vare sig komplicera eller utveckla genusfrågan även om de redan

då kunde läsa orden från första mosebok; *Gud skapade människan till sin avbild...som man och kvinna.*

I kyrkoåret är det alltså idag som Julen är slut och hade vi velat så hade vi kunnat sjunga *Nu är glada julen slut, slut, slut*, men vi är lite seriösare än så. Kyndelsmässodagen, som också heter jungfru Marie kyrkogångsdag, är avslutningen på berättelserna om det som hände då Gud blev människa, då Gud blev en av oss i ett litet barn. Vi hörde den vackra texten om Symeon i templet, han som väntat och väntat, längtat och längtat, att få se ljuset, uppenbarelsen från Gud, han som längtat efter att få se Gud men som nöjde sig med att se Gud i det lilla nyfödda barnet. Hela människan Symeon andas förnöjsamhet. Först genom att han troget gått till templet varje dag för att be och vänta och nu denna dag när han möter den lilla lite ängsliga familjen blir slutgiltigt nöjd *Herre, nu låter du din tjänare gå hem, i frid, som du har lovat. Ty mina ögon har skådat frälsningen som du har berett åt alla folk, ett ljus med uppenbarelse...*

Dessa berättelser som vi hänger upp vårt Julfirande på får alltså sitt slut idag, för denna gång. Matteusevangeliet och Lukasevangeliet berättar innehållsrikt och på olika sätt om detta. Markusevangeliet nämner det inte med ett enda ord. Johannesevangeliet, den yngsta av de böcker som berättar om Jesu liv tar en helt annan infallsvinkel. Han vidgar synfältet så att det inte bara handlar om en liten familj vid ett visst tillfälle i Betlehems omnejd, utan han låter det handla om det som det verkligen och fullt ut handlar om; Ett skeende som rör hela universum, hela livet, det som var, det som är och det som kommer.

Han gör frågan om Gud, förklarad i Jesus Kristus universell och existentiell. Verserna som finns före den text vi läst inför predikan börjar, nästan som en ny skapelseberättelse, med orden *I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud. Det fanns i begynnelsen hos Gud. Allt blev till genom det, och utan det blev ingenting till av allt*

som finns till. I Ordet var liv, och livet var människornas ljus. Och ljuset lysen i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det.

Ordet blev människa... Gud blev människa... Ljuset tändes igen... Avslöjandet... Upplysningen... Upprättelsen...

Det som enligt dagens berättelse ur Johannesevangeliet konstituerar Jesus, och därmed också konstituerar Gud, är *Nåd och Sanning*.

Ibland tänker jag och ibland får jag frågor om... varför ska en människa välja att vara kristen. Ja det är faktiskt ett val en kan göra, det är inte avhängigt en upplevelse. Jag tänker; vilken är själva vitsen med att förhålla sitt liv till Gud förklarad i Jesus Kristus? Jo det är att få leva med och leva av något utanför mig själv som utan tanke på egen vinning erbjuder nåd och sanning, sanning och nåd.

De två senaste söndagarna har vi i kyrkoåret och här ifrån predikstolen fått möta den samariska kvinnan. Hon som i sitt samtal med Jesus vid brunnen, mitt på dagen och mitt i vardagen, blev avslöjad ända längst därinne. Avslöjandets ljus som så ofta kan leda till skuld och förnedring, till rädsla och mindervärdighet visade sig, utifrån vem som avslöjade, vara befriande och det ansikte som lyste upp henne, upplyste henne, det ansikte som avslöjade henne utan att döma henne var ett ansikte fullt av nåd. Denna kombination är sällsynt. Att kunna avslöja utan att döma, att kunna uppenbara oegentligheter utan att trycka ner, att kunna leverera sanning och möta upp med nåd.

Rätta mig om jag har fel men kan detta möte bli till utan Gud förklarad i Jesus Kristus och beskriven just med orden Nåd och Sanning. Jag kanske har fel, det kanske finns fler och andra möten som på djupet, längst in i det som smärtar, det som fyller oss med skam, det som hämmar livet hos oss... möter oss med det varmaste av leenden, de mest uppmuntrande orden... med nåd!

Om det finns fler och andra möten så är det ju bara att välkomna. Men det möte som jag känner och det möte som kyrkan känner och det möte som evangeliet känner är mötet med Gud, förklarad i Jesus Kristus och konstituerad av Nåd och Sanning.

Ingen av oss har sett Gud. Bra så!

Alla av oss har sett och upplevt det som vi skulle kunna klä i ord som gudomligt, himmelskt, skönt, vackert, oemotståndligt, hoppingivande, kärleksfullt och nåderikt. Ord som för oss utanför oss själva, ord som lockar oss till nya erfarenheter, ord som vidgar vår världsbild och vår erfarenhet, ord som får oss att våga, våga lite till.

Upplevelser, vackert formulerade som upplevelser av Gud, som inte behöver, inte stärks av att vi skulle ha sett Gud. Tvärtom.

I den enkla, vackra och vardagsnära Psalm 25 summeras denna tro, denna tillit, detta förhållningssätt till Gud och världen...

*Högt i stjärnehimlen kan vi dig ej finna, men i mänskovimlet är du bland oss Gud.
Inte bortom havet, där är inte svaret, men i ordet, talat, här till oss idag.
Barnet, blomman, vinden, hand som smeker kinden,
lika nära finns du, fast vi dig ej ser.
Du ur nöd och plåga ser på oss och frågar:
säg mig, vill du vara med mig också där?
Ja, jag vill. Där du är finns det ljus och mening.
Där är varje mänska älskad och förstådd.*

Där finns, här finns, ljus och mening. Ljus som avslöjar och upprättar, ljus som uppenbarar Gud och gör livet tydligt, ljus som stakar ut vägar att gå framåt, med tveksamhet och rädsla, med tilltro och hopp... men våga gå.

Våga gå!

Den som går med oss, som gick före oss, är fylld av nåd och sanning.

Guds storhet och Guds närhet summeras i orden *Ingen har någonsin sett Gud. Den ende sonen, själv gud och alltid nära Fadern, han har förklarat honom för oss.*

Amen.

Vi sjunger Psalm 25